

Komandi partur
Í komandi parti greiðir
Øssur m.a. frá, tá ið farið
varð til tarvs við kúnni.

Hetta er kongaliga handilin um ta tíðina Samuel Hammershaimb Debes var bókhaldari. Hetta er brot úr tekning hjá Jørgen Frants Jacobsen (1819-1917)

Abbin og omman, Niels Christoffer og Elisabeth Maria Debes

Tey finga børnini Samuel, Anna, Christian og Hans, sum var pápi Øssur. Hans giftist við Ragnhild Danielsen (1904-1996).

Tað finst ein lýsing av Hans í danska blaðnum Haver og Plantager um virkseimið í viðalundini í Havn. Her verður sagt:

Da de nødvendige bevillinger fra det offentlige foreblev uforandrede, og da lønnen efterhånden var ganske utidssvarende, opsigde Trond Hansen i 1924 sit arbejde for det daværende plantageudvalg, men var alligevel knyttet plantningssagen lige til sin død i 1939. Hans Debes, der i mange år havde været medhjælper ved træplantningerne, rejste i 1924 til Danmark, hvor han i fire år var ansat som plantør ved Det danske Hedeselskab. I 1928 ansatte plantageudvalget Hans Debes som plantør og tilsynsmand ved samtlige forsøg. I de følgende år oprettede han igen den gamle planteskole, men på grund af svigtende bevillinger nedlagdes den dog igen i 1938. I 1946 var Debes også nødt til at opsigte sin stilling på grund af utidssvarende løn.

Hans og Ragnhild finga børnini:

Niels Christoffer f. 1924
Gunnvør f. 1928
Øssur f. 1930
Oddvør f. 1932

Lívið hjá smádreingi í Havn

Ein skuldi ikki trúð, at tað var tann sami býur, tá ið ein lesur, hvussu Øssur mintist sín barn-dóm í Havn. Men hetta ger tað ikki minni áhugavert at lesa. Hann greiðir frá:

Eg eri føddur og uppvaksin á Abbatrøð, í dag Jónas Broncksgøta 28. Fyrst eg minnst var bert ein smalur koyrivegur frá kaiini og niðan um, har kiosk Aktiv er í dag. Haðani og niðan til Hoyvíksvegin var bert gongugøta. Eystanfyrir vegin, heilt út ímóti Boðanesi, vóru bert dyrkaðar træðir. Næst við vegin var Frúutrøð. Hetta var ein stór trøð, rakk frá niðara enda á húsini um okkum og niðan um húsini, har kommunulæknin húsast í dag.

Lagaður grótgardur var um trøðna, hegn ímóti vegnum og stórt portur var áraka Smæruvegin, (M.A. Winthersgøta), har nú er koyrandi inn til parkeringsgøkið.

Neytini á Lützenstrøð

Fyrst eg minnst, hevði Lützen neyt gangandi á trøðni, hetta vóru stór dansk mjólkneyt. Har parkeringsgøki er í dag, stóðu eini fjós/hoyggj-

hús úr gróti við flagtekju. Lützen hevði ein mann at passa og mjólka neytunum. Hann sat ofta úti og mjólkaði, og stóðu vit børn ofta og hugdu. Hesin maðurin var dani, og kom eg seinri, tá ið eg fór í snikkaralæru, at arbeiða saman við honum, har hann gjørdi fyrifallandi arbeiði. Hann æt Emil Sjøtch.

Tá ið Lützen gavst við neytahaldinum, var Frúutrøð brúkt til heimabeiti hjá monnum, ið høvdu neyt har um leiðir. Pápi hevði tann ovasta partin, oman um fjósið og hoyggjhúsið og frá vegnum og niðan á “frúutoppin”. Hetta var tað ovasta á Frúutrøð.

Eitt skifti hevði pápi kúnna standandi í fjósinum har. Millum aðrar, sum høvdu heima-beiti har, vóru Jens hjá Gustu, Martin Djurhuus og Dia á Lava, sum hevði tann sunnasta partin at hoyggja.

Long kirkjugongd

Sunnudagar kom mamma við okkum í kirkju. Pápi var ofta heima og gjørdi døgurða. Vit sótu uppi á loftinum við síðuna av “Amt-mansstólinum”, fremsti stólar á loftinum. Prædikurnar vóru langar, so vit vóru ikki heima fyrr enn kl. 13. Eg minnst, at eg sat og taldi stjórnum á loftinum og segði “mamma nær fara vit heim?”

Heimkomin ótu vit døgurða. Eftir døgurða fóru vit systkin út í sunnudagsklæðum. Spælt var ikki úti sunnudagar, eingir handlar vóru opnir.

Ofra fóru vit niðan á Kongaminnið, har plagdu vit at reiggja á ketunum, ið eru í millum

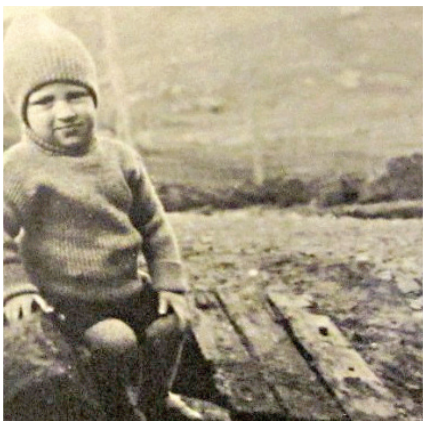
ans, pápi Øssur, sker grind upp á Kongabrunni

steyrarnar, sum eru um Kongaminni. Einaferð eg reiggjaði, datt eg afturav eftir høvdinum. Hol kom á høvdið, og eg bløddi illa. Niels og Gunnvør runnu heim við mæ:

Revagarðarnir

Lonirnar, “Revagarðarnir”, vóru bygdar í 1946. Kommunan lat tær byggja til leiguíbúðir.

Í Havn vóru annars fleiri revagarðar. Uppi á Konmamsmyru vóru tveir, úti á Frælsinum, omanfyri Shellstøðina, vóru tveir. Hesir garðar

Øssur, trý ára gamal, á Frúutrøð

líktist akkurat skapinum á Loninum, harav óiv-að navnið “Revagarðar”.

Vit plagdu sum børn at fara at hyggja eftir revunum, sum gingu úti í búrinum. Har uppi hevði Anton á Krákusteini eitt svanapar gangandi, teimum vóru vit eisini ofta og hugdu at.

Lonirnar standa á trøðin hjá Poul Jensen, kendur yvirlærari í Havn. Miðskeiðis á trøðni stóð eitt hoyggjhús. Har á trøðni vóru vit børn von at skreiða, tá kavi var. Poul Jensen fór frá vegna aldur árið fyrir eg fór í skúla. Henda trøðin var frá Frúutrøð og yvir ímóti gøtuni, ið gekk fram við Vaktarshúsbrekku, yvir ímóti har Djóna í Geilgøta er í dag og oman ímóti ovara enda á politistøðini. Hesa trøð hevði pápi eisini til heimabeitið. Pápi hevði eisini ein part av politistøðni til heimabeiti. Politistøðin var frá Djóna í Geilsgøtu, Yvir við Strond út um húsini Yndi, har gøta gekk niðan á Bókbindaratrøðna, í dag eru trappur her. Hon rakk niðan til har raðhúsini og sethúsini standa. Hendan trøð var latin teimum á politistaliðunum at brúka, harav navnið politistøðin.

Neytahald og mjólkasøla

Um summarið var kúgvín leidd út á heima-

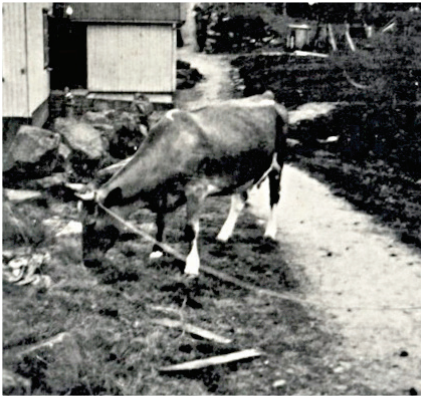
beitið um morgunin. Hon var leidd innaftur um kvøldið at mjólka. Eg var ofta eftir henni, tá ið hon skuldi mjólkast. Tá ið hon hevði kálvað, varð hon mjólkað triggjar ferðir um dagin, um morgunin á middegi og kvøldið. Mamma mjólkaði, men eg mjólkaði, tá ikki lá fyrir hjá mamma. Vit høvdu altíð nógva mjólk. Vit seldu mjólk og høvdu fastar kundar, serliga til børn og nýfðingar. Tey skuldu helst ikki hava viðgjørda mjólk frá meiarínum. Ofta sótu nógva fólk í køkinum við spann og biðaðu, til mamma var liðug at mjólka. Mjólkín bleiv sílað í eina reina spann, og so bleiv mált av til kundarnar. Eg plagdi at drekka eitt stórt glas av nýmjólkari mjólk, tá var hon heit og froða var omaná.

Kúgvín skuldi kálva

Eg plagdi at hjálpa pápa, tá ið kúgvín skuldi kálva. Vit stóðu uttanfyri fjóshurðina og ansaðu eftir, tá ið verkirnir komu. Tá so vatnið fór, og hon legði seg niður, fóru vit inn í fjósið. Tá ið frambeinini á kálvinum komu út, bað pápi meg taka í beinini og hála, so hvørt sum verkirnir komu. Sjálvur royndi hann at opa fyrir. Tá ið høvdið kom undan, var kálvurin hálaður út og lagdur á básin frammanfyri kúnna at sleikja.

Sópað var hvønn dag. Mykjan var løgd uttanfyri, og tá ið tað var so mikið sum uppi ein lastbil, kom Jón hjá Gúnnu við lastbili. Lempað var upp í bilin, og mykjan koyrd út á trøðna, har hon var breidd á bøin ella grivin niður.

Alt slógv var grivið niður. Tvær landtunnur stóðu í garðinum, har samlað var uppi. Hvør náttpottur var tømdu i tær, náttpottur stóð undir hvørjari song. Tá tunnurnar vóru fullar, vóru tær koyrdar út á trøðna. Krani var á, fyllt var í eina spann við spreiddara, og so var gingið og spreitt á bøin. Landið var súrt, so ramur landroykur stóð av einum.

Kúgvín á beiti uttanfyri húsini